

Değerli Velimiz;

Çocuklarımızla çıktığımız eğitim yolculuğunun önemli görevlerinden birinin de onları yaşlarının gelişim özellikleri ve gelişim görevleri ile birlikte tanımak olduğunu düşünüyoruz. Yol arkadaşlarımızı tanımının, yolculuğumuzu kolaylaştıracağına ve önümüze çıkan engelleri daha kolay, daha güvenli ve el ele aşmamızı sağlayacağına inanıyoruz. Tüm çabamız onlar yarınlar daha mutlu kalsınlar diye.

11-14 YAŞ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Somut düşünceden soyut düşünceye geçiş başlamıştır. Çok farklı konularda sorularına yanıt arayabilir. Kendine özgü düşüncelerini, kararlarını oluştururken o zamana kadar edindiği, gözüyle gördüğü yaşantılarını kullanarak çözüme ulaşmaya başladığı bir sürece girmiştir. Bu dönemde özellikle yetişkinler, çocuğun yanlış yapma korkusundan uzak ve rahat bir ortamda bulunmasını sağlamalıdır. Çünkü çocuğun kendisini rahatça ifade edebileceği ortam, onun kişilik yapısını geliştirecektir. Aynı zamanda bu yaş çocuğuna doğru tepkileri kadar yanlış tepkileri için de geribildirim verilmesi gerekir. Bu dönemde daha çok kahramanı çocuk olan ve onun ailesini konu alan kitapları okumaktan keyif alırlar. Yiğitlik, kahramanlık konularını içeren destan ve romanlara geçiş vardır. Artık resimleri bol olan kitaplar yerine yavaş yavaş küçük puntolu ve daha az resimli kitaplara ilgi duymaya başlarlar. İlgi duydukları soyut alanlarda yoğunlaşma başlayabilir. Sayısal alan, soyut düşünceye geçişte farklı bir boyut kazanır. Örneğin; küpün görünmeyen yüzeyini hayal etmek gibi. 11. yaşta kıyaslama becerisi gelişmiştir. Daha gelişmiş düzeyde “çünkü” lü açıklamalar yapabilir. Mantıksal kıyaslama (NEDEN? NİÇİN? ANALİZ ETME, SONUÇ ÇIKARMA) yeteneği gelişmeye başlamıştır.

Bu yaş grubu ;

- Çocukluk döneminin bitişiyle tanışır.
- Düşünmeden hareket eder.
- Kararsız görünebilir.
- Grup tarafından kabul edilmek ister.
- Duygusaldır.
- Öfkelidir, çabuk kızar.
- Kendinden küçükleri eleştirir.
- Bir kahramana aşırı sevgi gösterir.
- Anne ve babasına aşırı sevgi gösterir.
- Sosyaldır.
- Dikkatsizdir.
- Konuşkandır.

- Meraklıdır.
- Doğal ve ani tepki gösterir.

FİZİKSEL (MOTOR) GELİŞİM

- Erkeklerin ergenlik gelişimi hızla başlar.
- Kızların ergenlik gelişimi en üst düzeydedir. Vücudunda değişiklikler oluşur. Hızla değişen vücuduna uyum sağlayamayabilir.
- Hem erkeklerde, hem de kızlarda erken fiziksel gelişme kendilerine olan güvenlerini fazlalaştırır.
- Erkeklerin motor gelişim ve koordinasyonu gelişir. Fiziksel açıdan üstün olur.

ZİHİNSEL (BİLİŞSEL) GELİŞİM

- Somut düşünceden soyut düşünceye geçerler.
  - Ayırt edici ve seçici soyut kelimeler kullanırlar.
  - Eleştirel yönde düşünmeye başlar.
  - Bağımsızlığına düşkündür.
  - Problem çözerken mantıksal yollar kullanır, parçadan tüme varış yöntemi en çok kullanılan yöntemdir.
- Problem çözerken alternatifleri de göz önünde bulundurur.

SOSYAL GELİŞİM

Aile:

- İyi kararlar verebilmek için deneyime ihtiyacı vardır.
- Anne-babanın davranışı üzerindeki etkisi ev dışında gittikçe azalır.
- Çocuğun olumsuz ve kavgacı tavrı, ailesine verdiği önemi azaltmaz.

Arkadaşlıklar:

- Yeni okul ortamında çekingenlik yaşayabilir.
- Ortaokulu ilkokuldan daha karışık görebilir.
- Okuldaki otorite ve disiplin sorgulanmaya başlar ve genellikle karşı çıkılır.
- Okul birçok sosyal deneyim için önemli bir ortamdır.
- Grup tarafından verilen rollere uyarlar.
- Erkeklerin ve kızların ilgileri daha değişik ve çeşitlidir.
- Genelde gürültülü ve neşelidirler.
- Grup oyunları popülerdir.
- Aynı cinsten ve karşı cinsten olan kişilere yönelik kaba davranışlarda bulunmaya başlarlar. Kahraman olmak isterler.
- Kızlar, sosyal etkinliklerde erkeklere nazaran daha faaldirler.
- Genelde kızların erkeklere ilgisi, erkeklerin kızlara olan ilgisinden daha fazladır.
- Kendi davranışlarının farkında olma, onda kaygı ve endişe yaratır.
- Yaşıtlarından oluşan grubun, çocuğun davranışları üzerindeki etkisi artar.
- Cinsellik olgusu gelişir. Arkadaşlar arasında bilgi alışverişi başlar.

DUYGUSAL GELİŞİM VE KİŞİLİK GELİŞİMİ

- Kendine güvenmeme eğilimi vardır. Kendini inceler; içe dönük ve utangaç olabilir.
- Diğer insanların, özellikle yaşıtlarının kendisi hakkındaki düşüncelerinden endişelenirler.
- Duyguları sık sık değişir ve tahmin edilemez. Duygularını nadiren dışa döker.
- Uyumluluğa önem vermesi, diğerlerinin belirgin olarak görülen farklılıklarını kabul edememesine sebep olur.
- Tepki şekli, reddetme veya iki taraflı davranma şeklinde olsa da yetişkinin duygusal ilgisinin devam etmesi gerekir.
- Fiziksel değişiklikler duygusal açıdan büyük bir stres oluşturur.
- Sosyal rollerini benimsemeye başlarlar.
- Karşı cinsle ilişkilerinde kendi rollerinin nasıl olması gerektiğini öğrenirler.
- Benliklerinin oluşması sürecinde zaman zaman duygusal çatışmalar yaşarlar.